

وَلَا يَسْتَعْجِلُكَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٦٠﴾

است و سبکسار نه کنند ترا آنانکه یقین نمی آرند (۶۰) .

سورة لقمان مکی است و آن سی و چهار آیت و چهار رکوع است

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ ﴿١﴾

بنام خدای بخشاینده مهربان .

الْحَمْدُ (۱) .

تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ ﴿٢﴾

این آیت های کتاب با حکمت ست (۲) .

هُدًى وَرَحْمَةً لِّمَنْ حَبِيبَ ﴿٣﴾

هدایت و بخشایش برای نیکوکاران (۳) .

الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ
يُوقِنُونَ ﴿٤﴾

آنانکه برپامیدارند نماز را و میدهند زکوة را و ایشان با آخرت یقین میدارند (۴) .

أُولَئِكَ عَلَى هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٥﴾

این جماعت بر هدایت انداز پروردگار خود و این جماعت ایشانند رستگاران (۵) .

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ

و از مردمان کسی هست که می ستاند

اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّخِذَهَا هُزُوًا أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿٦﴾

سخن بیهوده را^(۱) تاگمراه کند مردم را

از راه خدا بغیر علم و تمسخرگیرد راه

خدارا اینجماعت ایشان راست عذاب

خوارکننده (۶) .

وَلَدًا اتَّخَذَ عَلَيْهِ الْبَنَاتُ وَلِي مُّسْتَكْبِرًا كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا كَأَنَّ

و چون خوانده شود برین شخص آیات ما

رو بگرداند تکبرکنان گویا نه شنیده است

آن را گویا در هر دو گوش وی گرانی ست

پس خبرده اورا بعذاب درد دهنده (۷) .

فِي آذَانَيْهِ وَهُمَا قَبِيْرَةٌ بَعْدَ آيٍ إِلَيْهِ ﴿٧﴾

هر آئینه آنانکه ایمان آوردند و کردار های

شائسته کردند ایشان را است بهشت های

نعمت (۸) .

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتُ التَّوْبَةِ ﴿٨﴾

(۱) یعنی مثل قصه رستم و اسفند یار .

جاویدان آنجا وعده داده است خدا وعده راست و اوست غالب با حکمت (۹) .

آفرید آسمان هارا بغیر ستون های که ببینید آنها را وافگند در زمین کوه ها برای احتراز از آنکه بجنباند شمارا وپرا گنده کرد در زمین ازهرنوع جانوران وفرود آوردیم از آسمان آبرا پس رویانیدیم در زمین ازهر جنس نیک (۱۰) .

این ست آفرینش خدا پس بنمائید مرا چه چیز آفریدند آنانکه بجزوی اند بلکه ستمگاران در گمراهی ظاهرند (۱۱) .

وهر آئینه عطا کردیم لقمان را حکمت گفتیم که شکر کن خدارا وهرکه شکر کند پس جزاین نیست که شکر میکند برای نفع خود وهرکه ناسپاسی کند پس هر آئینه خدا بی نیازستوده کارست (۱۲) .

ویادکن چون گفت لقمان به پسر خود در حالیکه او پندمیداد آن پسر را ای پسرک من شریک مقرر مکن با خدا هر آئینه شرک ستمی بزرگ ست (۱۳) .

وحکم فرمودیم آدمی را به نسبت پدر و مادر وی در شکم برداشته است وی را مادر وی در حال سستی بالای سستی دیگر^(۱) و از شیر باز کردن او در دو سال ست باین مضمون که شکر گزاری کن مرا

خَلْدِيْنَ فِيْهَا وَعَدَّ اللهُ حَقًّا وَهُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ⑩

خَلَقَ السَّمٰوٰتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَّرَوٰهَا وَالْقَىٰ فِي الْاَرْضِ رَوٰاٰبِيْ
اَنْ تَمِيْدًا يَّكُوْمُ وَبَيْنَ يَدَيْهَا مِنْ كُلِّ دَاوَابٍّ وَاَنْزَلْنَا مِنَ السَّمٰوٰءِ
مَآءً فَاَنْبَتْنَا فِيْهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ كَرِيْمٍ ⑪

هٰذَا خَلَقَ اللهُ فَاَرُوْنِيْ مَاذَا خَلَقَ الْاَلٰٓئِيْنَ مِنْ دُوْنِهِ بَلِ
الظَّالِمُوْنَ فِيْ صَلٰٓئِلٍ مُّبِيْنٍ ⑫

وَلَقَدْ اَتَيْنَا لُقْمٰنَ الْوَحْيَ اَنْ اَشْكُرْ لِلّٰهِ وَاَنْ يَّشْكُرَ لِمَا يَشْكُرُ
لِنَفْسِهٖ وَاَنْ يَّكْفُرْ اِنَّ اللّٰهَ غَفِيْرٌ حَمِيْدٌ ⑬

وَاِذْ قَالَ لُقْمٰنُ لِابْنِهٖ وَهُوَ يُعٰظُهٗ يٰبْنٰى لَا تُشْرِكْ بِاللّٰهِ
اِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيْمٌ ⑭

وَوَصَّيْنَا الْاِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حَمَلَتْهُ اُمُّهُ وَهٰنَا عَلٰى وَهِنٍ
وَفَضَلْنَا فِيْ عَمَلَيْنِ اَنْ اَشْكُرَ لِيْ وَلِوَالِدَيْكَ اِلَى الْبَصِيْرِ ⑮

(۱) یعنی هر وقت سست تر میشود والله اعلم .

ویدر و مادر خود را بسوی من است باز
گشت (۱۴) .

و اگر کوشش کنند باتو برآنکه شریک مقرر
کنی بامن چیزی که نیست ترا بآن دانش
پس فرمانبرداری ایشان مکن و صحبت
دار با ایشان در معیشت دنیا بوجه پسندیده
و پیروی کن راه کسی که رجوع دارد
بسوی من باز بسوی من است رجوع
شما پس خبر دهم شمارا بآنچه می کردید
(۱۵) .

گفت لقمان ای پسرک من هر آینه اگر
خفیه باشد هم سنگ دانه سپندان پس
باشد در میان سنگی یا در آسمان ها یا در
زمین بهر حال حاضر کنندان را خدا هر آینه
خدا باریک بین خبردارست (۱۶) .

ای پسرک من برپا دار نماز را و بفرما بکار
پسندیده و منع کن از ناپسندیده و صبر کن
بر هر چه برسد به تو هر آینه این مقدمه
از کارهای مقصودست (۱۷) .

و متاب رخساره خود را از مردمان (یعنی
و رومتاب) و راه مرو در زمین خرامان
هر آینه خدا دوست نمیدارد هر نازنده
خود ستائنده را (۱۸) .

و میانه روی کن در رفتار خود و فرود آر
آواز خود را هر آینه بدترین آوازه
آواز خران باشد (۱۹) .

آیا ندیدید که خدا رام گردانید برای شما
آنچه در آسمان هاست و آنچه در زمین ست

وَأَنْ جَهْدَكَ عَلَى أَنْ تُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا
تُطْعِمُهُمْ وَاصْبِرْ لِمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا وَأَتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ
آتَاكَ إِلَهُ تَعَالَى إِنَّ مَرْجِعَكُمْ فَأَيُّكُمْ هِيَ آتَتْكُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۱۴﴾

يُنَبِّئُ أَهْلَ الْبَيْتِ أَنَّكَ بِمَثْقَالِ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ فَتَكُنْ
فِي صَفْرَةٍ أَوْ فِي السَّمُوتِ أَوْ فِي الْأَرْضِ يَأْتِيهَا
إِلَهُ إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿۱۵﴾

يُنَبِّئُ أَهْلَ الصَّلَاةِ وَأَمْرٌ بِالْمَعْرُوفِ وَإِنَّ عَيْنَ الْمُتَنَبِّرِ
وَاصْبِرْ عَلَى مَا أَصَابَكَ إِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ﴿۱۶﴾

وَلَا تَصْعَقْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمَسَّ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّ
إِلَهَ لَكُلِّ شَيْءٍ مُخْتَلِفٍ عَجُوبٌ ﴿۱۷﴾

وَأَقْصِدْ فِي مَشْيِكَ وَاعْظُضْ مِنْ صَوْتِكَ إِنَّ أَنْكَرَ الْأَصْوَاتِ
لَصَوْتُ الْحَبِيرِ ﴿۱۸﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ تِلْكَ السَّمُوتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَسْبَغَ

و فرود آورد بر شما نعمت های خود را آشکارا و پنهان و از مردمان کسی هست که مکابره میکند در باب خدا بغیر دانش و بغیر هدایت و بغیر کتاب روشن (۲۰) .
 و چون گفته شود بایشان که پیروی کنید چیزی را که فرود آورده خدا گویند بلکه پیروی می کنیم چیزی را که یافتیم بر آن پدران خود را آیا پیروی میکنند اگر چه شیطان می خواند ایشان را بسوی عذاب دوزخ (۲۱) .

و هر که متوجه ساخت روی خود را بسوی خدا و وی نیکو کارست پس هر آئینه دست زده است بدست آویزی محکم و بسوی خداست بازگشت کارها (۲۲) .

و هر که کافر شود پس اندوهگین نکند ترا کفر وی بسوی ماست رجوع ایشان پس خبردار کنیم ایشان را بآنچه میکردند هر آئینه خدا داناست به خصلتی که در سینه ها باشد (۲۳)

بهره مند می سازیم ایشان را اندکی باز به بیچارگی برانیم ایشان را بسوی عذاب سخت (۲۴) .

و اگر سوال کنی از ایشان که بیافرید آسمان ها و زمین را البته بگویند خدا آفرید بگو ستائش خدای راست بلکه اکثر ایشان نمی دانند (۲۵) .

خدای راست آنچه در آسمان ها و زمین ست هر آئینه خدا همانست بی نیاز ستوده (۲۶) .

عَلَيْكُمْ نِعْمَةٌ ظَاهِرَةٌ وَبَاطِنَةٌ وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿۲۰﴾

وَ إِذْ اَقْبَلُ لَهُمْ اَتَّبِعُوا مَا نَزَّلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ اَبَاءَنَا وَاُولُو كُنَّا الشَّيْطَانُ يَدْعُوهُمْ اِلَى عَذَابِ السَّعِيرِ ﴿۲۱﴾

وَمَنْ يُسَلِّمْ وَجْهَهُ اِلَى اللَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ وَاِلَى اللَّهِ عَاقِبَةُ الْاُمُورِ ﴿۲۲﴾

وَمَنْ كَفَرَ فَلَا يَحْزُنكَ كُفْرُهُ اَلَيْسَا مَرْجِعُهُمْ فِتْنَةً لِّمْ يَمُنُّ بِهَا عَمِلُوا اِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿۲۳﴾

نُمَتِّعُهُمْ قَلِيْلًا ثُمَّ نَضَّضُّهُمْ اِلَىٰ عَذَابِ عَلِيْلٍ ﴿۲۴﴾

وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ لَيَقُوْلُنَّ اللّٰهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿۲۵﴾

بَلِّغْ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْعَزِيْزُ الْحَمِيْدُ ﴿۲۶﴾

وَلَوْ أَنَّمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ شَجَرَةٍ أَقْلَامٌ وَالْبَحْرُ يَمُدُّهُ
مِنْ بَعْدِهِ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ مَا نَفِدَتْ كَلِمَاتُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ
عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿۲۷﴾

و اگر آنچه در زمین ست از درختان قلم ها
شوند و دریاسیاهی بود که زیاده میکند
آنها بعد ازین دریا هفت دریای دیگر بپایان
نرسند سخنان خدا هر آئینه خدا غالب
با حکمت ست (۲۷) .

مَا خَلَقَكُمْ وَلَا عِتْمَكُمْ إِلَّا كُنْتُمْ وَاحِدَةً إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿۲۸﴾

نیست آفریدن شما و نه برانگیختن شما
الّا مانند آفریدن و برانگیختن یکتن
هر آئینه خدا شنوا بیناست (۲۸) .

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ
وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَإِنَّ اللَّهَ
بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿۲۹﴾

آیانه دیدی که خدا درمی آرد شب را در
روز و درمی آرد روز را در شب و رام
گردانید خورشید و ماه را هر یکی میرود
تا مدتی معین و آیا ندیدی که خدا بآنچه
می کنید خبردارست (۲۹) .

ذَٰلِكَ يَآئِنُ اللَّهُ هُوَ الْحَقُّ وَإِنَّ يَأْتِي عَوْنٌ مِنْ دُونِهِ الْبَاطِلُ
وَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿۳۰﴾

این کارها بسبب آن ست که خدا
همونست ثابت و بسبب آنست که آنچه می
پرستند بجزوی بی اصل ست و بسبب
آنست که خدا همونست بلند مرتبه بزرگ
قدر (۳۰) .

أَلَمْ تَرَ أَنَّ الْفُلْكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ اللَّهِ لِيُرِيَهُمُ
آيَاتِهِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿۳۱﴾

آیانه دیدی که کشتی هامیرود در دریا به
فضل خدا تا بنماید شمارا بعض نشانه های
خویش هر آئینه درین مقدمه نشانه هاست
هر صبرکننده سپاس دارنده را (۳۱) .

وَإِذْ أَخْبَرْتَهُمْ مَوْجٌ كَالظَّلْمِ دَعَا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ ۚ
فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ فَمِنْهُمْ مُّقْتَصِدٌ وَمَا يَجْحَدُ
بِآيَاتِنَا إِلَّا الْأَكْلُ خَتَّارٌ كُفُورٌ ﴿۳۲﴾

و چون در گیرد ایشان را موجی مانند
سائبان ها بخوانند خدارا خالص کرده
برای او عبادت پس آنگاه که نجات
داد ایشان را بسوی بیابان پس بعض ایشان
میان رو باشند و انکار نمی کنند آیات ما را
مگر هر عهد شکننده ناسپاس (۳۲) .

ای مردمان بترسید از پروردگار خویش
و حذر کنید از روزی که کفایت نکند هیچ
پدر بجای پسر خویش و نه فرزندی
کفایت کننده باشد بجای پدر خود چیزی
را هر آئینه وعده خدا راست ست پس
فریب ندهد شمارا زندگانی دنیا و فریب
ندهد شمارا در مقدمه خدا شیطان
فریبنده (٣٣) .

هر آئینه خدا است که نزد اوست علم
قیامت و فرود میفرستد باران را و میداند
آنچه در بجه دانا باشد و نمیداند هیچ
شخصی که چه کار خواهد کرد فردا
و نمی داند هیچ شخصی که بکدام زمین
خواهد مُرد هر آئینه خدا دانا خبردار است
(٣٤) .

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَ مِنْكُمْ نَفْسًا وَجَسَدًا وَعَيْنًا وَمَا يَدْرِي أَهَلَّكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ أَلَمْ يَخْلُقْكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَجَسَدٍ مِمَّا يَشَاءُ وَيَكْتُبُ لَكُمْ خَيْرًا وَمَنْ يَخْتَفِ بِكُمْ يَكْتُبُ لَكُمْ شَرًّا وَلَا تَدْرِي أَيُّ نَفْسٍ يَنْزِلُ عَلَيْكُمْ وَإِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۝٣٣

إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنزِلُ الْغَيْثَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مِمَّا آتَتْكُمْ غَدًا وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ۝٣٤

سوره سجده هکی است و آن سی
آیت و سه رکوع است

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ لَارِيبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝١

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا مِمَّا أَتَاهُمْ مِنْ نَذِيرٍ مِمَّنْ قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ۝٢

بنام خدای بخشاینده مهربان
الْم (١) .
فرود آوردن کتاب هیچ شبهه نیست در آن
از جانب پروردگار عالمهاست (٢) .
آیامی گویند بر بافته است آنرا بلکه وی
راست ست آمده از جانب پروردگار توتا
ترسانی قومی را که نیامده است بایشان
هیچ ترساننده پیش از تو تا بود که ایشان
راه یابند (٣) .

خدا آن ست که آفرید آسمان ها و زمین را

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ